

Állás díj helyben:	
Egész évre . . .	8 frt
Félévre	4 frt
Negyedévre . . .	2 frt
Videkre 1 frttal	több.
Hirdetési díj:	
Egész oldal . . .	20 frt
Fél oldal	10 frt
Negyedoldal . .	5 frt
Ezenfelül minden hirdetésnél 30 kr. kincstári illeték fizetendő.	

SZABADSÁG.

MEGJELENIK HETENKINT HÁROMSZOR:
VASÁRNAP, KEDDEN és CSÜTÖRTÖKÖN.

— Egyes szám ára 10 kr. —

A szerkesztőség és kiadóhivatal:	
VII-ik kör, virág- utca, 387-ik házszám.	
Ugy a kéziratok, mint a hirdetések ott vétetnek fel.	
„Nyiltér” sora 15 kr.	
Kisebb hirdetéseknel minden szó után 5 kr. és a kincstári ille- ték számítatik.	

Csak mi maradnánk el?

Előttünk vannak az országos, előttünk a közel és távol-vidéki lapok s mindenhol azt olvassuk, hogy Kossuth Lajos születési napjának megünneplésére nagyban készülődnek. Szabadkán is van egy csendes mozgalom az iparosok között, de az inkább házias jellegű leendő.

Más városokban nem így cselekszenek.

A sok közül csak Békésvármegyét említiük.

Békésvármegye törvényhatósági bizottsága ugyanis ez ideig rendes közgyűlését folyó 1892. évi szeptember hava 26-án és a következő napokon fogja megtartani a következő tárgyszorozattal:

Alispáni jelentés a vármegye állapotáról s a tavaszi közgyűlés óta tett nevezetesebb intézkedésekről, egyzersmind *indítvány Kossuth Lajosnak 90-ik születése napja alkalmából való üdvözlése iránt.* stb. minket a többi rész nem érdekel.

Ha egy vármegyei alispán lép egy megyei közgyűlés elé ilyen indítvánnyal, vajjon a mi polgármesterünk nem tudná elérni maga erejéből azt a magaslattal, a mit más hatóságok főnökei megszálltak?

Hiszen ma a főváros, mely királyi

székhely is, pártkülömbőség nélkül iparkodik minél fényesebbé tenni a nagy száműzött megünnepeltetését, hogy legalább némileg enyhítse elszakadásának fájdalmait.

Csak mi maradnánk el!

Pedig szeretünk dicsekedni sok mindenünkkel, a sok dicsekvés mellett elférne még egy kissé több hazafiaság is.

A mai közgyűlés.

Törvényhatóságunk mai közgyűlése előre láthatólag népes lesz. Miért? — mert az adóügyi tanácsnoki állás lesz betöltendő. Ilyenkor minden más mellékes dolog, a fő az a l d o m á s.

Lesz azonban egy másik fontos tárgya is a közgyűlésnek, — a vendéglők és kávéházak zárórainak megállapítása. Erre vonatkozó nézeteinket ugyan kifejtettük, de megtoldjuk még egy kicsikével.

Ha már beleharaptunk, emészszük is meg, ha módosítunk, legyen az a módosítás alapos és körültekintő.

A vasárnapi munkaszünet már törvény, ezt betartja mindenki. De csak délután. Nem lévén szabad dolgozni, a legénység kocsmába megy s éjjelig olyan alaposan ellátja magát, hogy másnap is attól fáj a feje, nem dolgozik.

Szerintünk a kurta kocsmákat még jobban meg kellene szorítani mint a központ környékén lévőket, még pedig a kurtakocsmák

közé szorítanánk azokat a barlangokat is, melyek éjjel utáni menedékei a becsipett kompániáknak, s a hol ma szabadon garázdálkodnak éjjel-nappal egyaránt.

Ezek a bordélyházak.

Hogy erre visszatérünk éppen ma, oka ennek az, hogy most, pár nap előtt is ékten zsvaj, verekedés, ordítás zavarta fel egyik ilyen üzlet szomszédait, hogy egész éjjeli nyugalomuk tönkre lett téve.

Ez nem járja.

A csendes belvárosi vendéglők, de különösen a kávéházak ajtait becsukják, a bűnfészkeket pedig búvóhelyeknek nyitva tartják.

Erre ma okvetlenül kell hogy kiterjeszkedjenek.

A király a pécsi hadgyakorlatokat a változások dacára is meglátogatta, s két napon át az ottani r. k. püspök vendége volt. A katonaság jó része meg sem jelent a vidékről, mert a betegségek miatt ő Felsőge a nagyobb gyakorlatokat beállította. A király Pécsről tegnap utazott el Bécsbe.

Lesz-e ártézi kut Szabadkán?

Erre a kérdésre ma már annyit még is csak mondhatunk, hogy t a l á n lessz, mert a városi tanács kezd gondolkozni fölötte, sőt előleges tárgyalásokba is bocsájtkozott Mayer szegedi kultúrival, hogy attól kellő tájékozást szerezzen.

Egyelőre három ártézi kut hozatik javaslatba.

T Á R C Z A.

A csáti gátszakadás.

— Epizód a megyei élethől. —

— A „Budapesti Ellenőr” uán. —

Haldoklik a régi megye.

Gyalulják már a koporsója deszkáit. A lapok már bemutatták a „közigazgatási új törvényjavaslat” hat szakaszát. Ezek lesznek a régi megye koporsójának deszkái. (Épen 6!)

No hiszen sok siratni való nincs rajta; nehézkes, lomha és megbízhatlan volt már öregségére. De mégis kár érte egy tekintetben. Kedélyes vala ökiyelme!

Egy ilyen kedélyes vonását akarjuk bemutatni a haldokló öreg urnak, mint jellemzőjét az ő egész életének.

— — — Gally volt a géresi szolgabíró. (Hatsek nagy mappáján hiába keresnék akár Géres, akár Csát községet, mert ott a két hely más néven szerepel.) Tehát Gally volt a géresi szolgabíró s mint első személye a községnek, első volt a társadalmi téren is, buzgón működve közre mindenben, a mi élénkséget hozott a kis városka életébe.

A géresi kis kocsmá nagy termében Thalia vándor papjai és papnői ütöttek ta-

nyát, vagy helyesebben szólva: templomot, a mint azt a helyi „Tárogató”-nak szini referense szent lelkesültségében elkeresztelte.

Akik aztán áldozni jártak a „nemzeti kultúra e templomába,” azok között a fent tisztelt szolgabíró ur volt a zászlóvivő, nemcsak maga járván buzgóan a szinkörbe, de ismerőseit is toborozván a művészet pártolására.

Gallynak azonban nemcsak műszerete, hanem felesége is vala. Amily erős volt amaz, olyan gyöngécske ez, és így nem igen volt csudálni való, hogy a feleségében nem sok örömet találó műpártoló ur annál buzgóbban támogatta a szinkör deszkáit. Azokat a deszkákat is, melyek a nézőtéren voltak, de még azokat is, melyek a coulissákat alkották.

A szolgabíróné ömagaságának azonban ha nem is voltak szép szemei, de annál jobb szemei valának, miért is hamar észrevette (amit különben egész Géres suttogott) hogy Gally uram, a férj, kissé erősen érdeklődik a szintársulat csinos és jókedélyű primadonnájára: a mollett Csalomvárné iránt; amidőn tehát a társulat Géresről áttette tanyáját Csátra, Gallyné tiszta szívből kívánt nekik szerencsés utat, sőt — a mint a kisvárosi pletyka beszéli — ő egymaga 10 jegyet vett

arra a „legutolsó” előadásra, mely a társulat utiköltségeire rendeztetett.

A szép Csalomvárné tehát elrepült és a szegény kis Gallyné föllélegzett. Annál nagyobb lett azonban meglepetése, midőn negyed napra azzal állt elő férje, hogy siessenek pakolni, ő megy — Csátra.

— Csát-ra! — kérdé nagyra nyitott szemekkel az asszony.

— Nos igen.

— A hová az a te drága színésznőd ment?

— Meglehet hogy — izé — hogy színészek is vannak ott, engem azonban hivatalos ügyek szólítanak oda.

— Ugy? . . . hivatalos ügyek! . . .

— No jó! . . . Hanem úgy őrizze meg az isten a körmeimtől a te két szemedet, amint én utána járok a megyén megtudni, van-e neked ott most dolgod?

— — Hm! — gondolá a férj — ennek fele se tréfa. Az asszony kurucz egy jószág, a főjegyző meg a bácsija, könnyen megtudhatja, hogy biz nekem semmi dolgom Csáton, aztán lesz patália! . . . Hm! . . . Node segítünk magunkon valahogy okosan.

Ezzel szükséges óvatosságból hivatos jelentést iktattatott be a megyén, melyben

Lenne pedig: egy a városház háta mögötti Csokonai téren, — egy a M. Terézia parkban, — és egy a városligetben.

A tervezethez szó fér.

Miért nem építenek egyet a főtéren, a hol egy szökőkút lebilincselő látvány lenne az érkező idegenekre is?

Aztán miért előbb a városligetbe mint a belvárosba?

A Mária-Terézia parkban jó helye lenne.

És ha már megmozdulnak a cselekvés terén, ne feledjék ki Palicsot sem a számitásból, mert a szomszédos Kamarás épen ártézi földjével akarja lefőzni a mi kedves ligetünket.

Palicsra ha több nem, egy ártézi kút kell okvetlenül, s mi abban a reményben vagyunk, hogy Palicson felényi költséggel lehet egyet teremteni mint Szabadkán. A Tiszamenti községek péld. 50—60 méter mélységben már ártézi vizet találnak. Zentán már a legelő barmok is ártezi vizet isznak, s a disznósűrhe ártézi fürdőben hentereg a mezőn. Palics nincs oly távolságban a Tisza vidékéhez mint Szabadka, meglehet, hogy Palics már azon érből nyerhet vizet, mely eltartja Szegedet, Zentát s a többi parti városokat.

Mielőtt végleges javaslattal állana tehát elő a városi tanács fontolja meg újból és újból tervezetének végeredményeit s ha csakugyan furatni akarnak, Palicsot ki ne feledjék.

Rég zaklatjuk mi a hatóságot, rég ki lett mutatva hogy ivóvizeink bűzhödtt pocsolják és járványhíntő gyüledékek, de azért ha a most felelevenedő tervezet komoly, mi örömmel konstatáljuk a tanács felébredését, s elmondjuk a régi közmondást ártézi kutainknál:

„Jobb későn mint soha! . . .“

A süketnémák oktatásának története.

Irta: Mettenet Th. franciából ford. HAVAS A.

Hollandiában létesítettek ily iskolát a francia hódítások előtt 1792-ben. Belgium az 1792-iki események által elragadtatva elejétől kezdve akadályoztatott az Ausztria ellen viselt harcok által vallási és emberbaráti intézményeinek fejlesztésében. Ezen munkálko-

dás elhanyagoltat a kétséges helyzet következtében. A hollandi királyságban is elfojtatt a nemzeti fejlődés, úgy hogy csak jóval később keletkeztek itt is a süketnémák első intézetei; 1819-ben a francia Poupin M. Liegeben, 1820-ban Trieste kanonok Gában, és ugyanő 1835-ben Buxellesben két intézetet létesített; egyet fiúk számára a kegyesrendiek vezetése alatt, s külön a leányok számára a hasonnevű apácák vezetése alatt. Az elő belgiumi tanítók közvetve vagy közvetlenül a párizsi intézetből kerültek ki, mely intézet nagy tekintélyben állott l'Épée abbé és Sicard egyidejű működése folytán.

A portugaliai Rodriguez Pereira Franciaországban több növendéket kiképezett, kik méltó követői valának. Csak hogy dicsőségének hátrányára titkosnak jelenté ki módszerét, a helyett, hogy iparkodott volna azt terjeszteni és általánosítani, miként l'Épée tevő az összes süketnémák számára főtartott nyilvános iskolák által. l'Épée abbé két leánynövendék fokozatos oktatásával kezdé meg működését, kik első elemi oktatásban Vanin által részesültek; más tanítók, mint Déschamps abbé, kizárólagosan ezen osztály vezetésének szentelték erejüket s még szebb sikert arattak ugyanezen időben.

Főlemlítendő meg e helyen a Sainte-Rose virágzó iskolája, mely szintén l'Épée abbé nyomdokain haladt, s a jelek és a kezes „abc“ használata által több süketnémát sikerrel képezett ki.

Deschamps abbé vagyonát és életét egy Orleansban felállított magán intézetben a süketnémák szentelé. Azon fáradozott — így ír róla Gérandó M. — hogy bebizonyítsa miszerint az ajak-ábécé vagyis a szótagoltatási módszer előnyösebb mint a jelek használata. E körülmény hozta létre a módszerben nyilvánuló különbséget, minek folytán visszautasítá azon ajánlatot, hogy l'Épée abbéval egyesüljön. A szótagoltatási módot ugyan elfogadta l'Épée is, de nem találta eléggé megbízható eszköznök. l'Épée abbé érdeme kiválóan az, hogy a süketnémákat teljesen rehabilitálta és oly intézetet létesített, hol nemcsak a süketnémák nagy száma részesült oktatásban, hanem a szélrózsa min-

den irányából odasereglett tanítványaiból számos tanítót képezett ki, így Sicard Bordeauxból Storch Bécsből, Keller l'Épée barátja, ki Zürichben telepedett le; Dilo Amsterdamból, Silvestri Rómából, Eschlike Berlinből, Pfüngten Koppénhágából, Guyot Grovingből, d'Arca Madridból, Ulrich Genfből. Mindamellett módszere nem szolgált mindenütt mintaképpül.

Igy érthető, hogy a mult század végén a különböző államokban egyik intézet a másik után keletkezett.

l'Épée abbé 1789-ben halt meg; hírneve túlélte, s módszere tiszteletben maradt. Őt követték Sicard, Bébian és tanítványai közül igen sokan, kik e pályán mindinkább kitüntek a legujabb korig.

(Vége köv.)

Irodalom művészet

Csóka Sándor bejelentette társulata névsorát a szabadkai színügyi bizottságnál. A bizottság tegnapelőtt összeült, az elnök jelentette hogy Csóka subventio felemelést és 800 frt előleget is kér, minek fejében igéri hogy Réthi Laurát primadonnának szerződötti. Miként jeleztük, Réthi nem jön Szabadkára, vajjon a mi forrásunk hibás e vagy Csóka mond valótlanokat nem tudjuk, de inkább szeretnők színházunk érdekében ha neki lenne igaza. Csak hogy nem lessz. Gyengébb társulatnak subventio emelés nem adható, az előhelyre pedig talán biztosíték is kéne. Egyébként a mint értesülünk az általunk eleve kifogásolt színházi személyzettel Csóka Sándort Szabadkára nem fogják beereszteni.

Ez bizottsági határozat.

Pálfi Nina volt primadonnánk, kit Csóka Sándor kimart Szabadkáról, sokkal előnyösebb feltételek mellett a kolozsvári nemzeti színházhoz szerződött. És míg Csóka indignálódik a történetek után!

Közgazd., ipar, kereskedelem.

Forgalom-kimutatás 1892. augusztus hórol a Szabadkai Kereskedelmi és Iparbanktól Szabadkán.

Pénzkészlet: a mult hórol 7671 frt 57. kr. Bevételek e hóban 344578 frt 74. kr.

— „szóbeli hírvétel alapján“ — sürgősen jelentí, hogy gátszakadás történt a Tiszatöltésen Csáton.

Nossza lett nagy sietség a megyén. Hol van a járási szolgabíró? hol van a Gally? . . . Menjen hamar!

Igy már aztán rendben volt a dolog — az asszony nyal szemben. („Már hogy is merne valaki hamis jelentést iktatni!“) De hogy másokkal szemben se legyen baj, rögtön írt Gally egy levelet a főmérnöknek, hogy: „Te pajtás! Ha az alispántól stafétát kapsz, hogy Csáton gátszakadás van, sohse mozdulj! Nincs ott semmi baj, csak nekem kell egy kis titulus Pá! Puszi! . . .“

No most már minden rendben volna mehetünk a szép Csalomváryné ölelésére! . . .

Az alatt pedig a megyei főmérnök lakására két levél érkezett; Gallyé és az alispáné. Az első nem lévén hivatalos: azt ntánna küldték a szomszéd megye végére, ahol lakodalmon volt, a második azonban hivatalos is, sürgős is lévén, azzal felhajszolták az — új segédmérnököt, aki örül neki, hogy most alkalma lesz magát kitüntetnie, csáklyásokkal, hajduval rohant hát éj idején Csátra. . .

Északi szél verdeste, havas eső mosta

a fiatal mérnököt egész utjában, de mit bánta! Az azonban már bosszantotta, hogy Csáthoz egész közel volt már, fáklyáknak azonban se hire, se hamva. Hát az ördögbe is! gátszakadás van és a falu alszik ahelyett hogy a folyamparton védekeznék?!

Beérl a helységbe. Csöndes minden! Hajtat a bíróhoz, — mélységesen alszik!

— Hát ki vigyáz itt a községre, ha a bíró is alszik veszély idején?!

— Nincs itt uram semmi veszély!

Aminthogy nem is volt. Node ha nem háborgott a Tisza, annál nagyobb dühtől a fiatal mérnök, ki csakúgy égelt a vágytól tehetségét be is bizonyíthatni, s lett belőle téli és éji időben hiában tett utazás, miért is rögtön ráirt az alispánra, hogy micsoda gátság van itt! mint paczkáznak a megyével! mint iktatnak hamis jelentéseket! hogyan tiporják sárba a hivatalos tekintélyt! stb. stb.

Mire Gally a jó multság után harmadnapra visszatért, már megvolt inditva ellene a „vizitáció“. Futott is a megyére,

— Bizony öcsém ez baj! — mondá neki a komoly alispán.

— Baj bizony, igaz, de főleg az asszony miatt! — felelé Gally.

— Micsoda asszony miatt?

— Hát a feleségem miatt! Ha ez abból a nagy lármából, mit az az ostoba mérnök csinált a vizitációt kérő jelentésével, megtudja a csinyt: akkor engem világ szegényére kihar a házból.

— Hm! de hát mit tegyünk? A te jelentésed is, az övé is be van iktatva, azokat nem lehet elsikkasztani vagy lenyelni!

— Mit beszélt tovább együtt a megszeppent szolgabíró a jóakaratu alispánnal, nem tudom, de másnap a következő határozat kézbesítettett azoknak, akiket illetett:

A segédmérnök ur panasza ugyan való, igaz, de az félretétetik; a szolgabíró ugyan valótlan jelentést tett, de azért ellene az eljárás beszünttetetik: János hajdu ellenben erős dorgálásra ítéltetik! Indokolás: János hajdunak a szelessége és fölületes üzenetátadása okozta a zavarokat!

Ebben már aztán meg kellett nyugodnia még a — szolgabírónénak is!

. . . Kár érte, mégis csak kár azért a haldokló megyéért! Mikor olyan kedélyes öreg ur volt ő kegyelme!

Futo Ferencz.

Összesen 352250 frt 31 kr. Kiadások e hóban 349067 frt 06 kr. Maradvány 3183 frt 25 kr.

Betétek könyvecskére: Átlag a múlt hórol 728160 frt. — Betétek e hóban 42991 frt 62 kr. Összesen 771151 frt 62 kr. Kivételek e hóban 53499 frt 52 kr. Maradvány 717652 frt 10 kr.

Előlegezés: Átlag a múlt hórol 55831 frt 50. Előlegeztetett e hóban 1720. — Összesen 57551 frt 50 kr. Visszafizetett e hóban 2035 — Maradvány 55516 frt 50 kr.

Leszámlolás: a) Bankszerű váltók Átlag a múlt hórol 463928 frt 23 kr. Leszámloltatott és visszszámoltatott e hóban 350095 frt 12 kr. Összesen 714023 frt 35 kr. Visszafizetett e hóban 224457 frt 27 kr. Maradvány 489566 frt 08 kr. b) Hiteltulajdonosi váltók. Átlag a múlt hórol 45011 — Leszámloltatott e hóban 10214 frt. — Összesen 55225 frt — Visszafizetett e hóban 8862 frt. Maradvány 46363 frt. — c) Kezeségi és betáblázott kötvények. Átlag a múlt hórol 286995 frt 86 kr. Kiadatott e hóban 7060 frt. — Összesen 294055 frt 86 kr. Visszafizetett e hóban 2371 frt. — Maradvány 291684 frt 86 kr. Összes forgalom 839,230 frt 05. kr.

Aubermann Miklós, pénztárnok. Horvátovits Ernő, főkönyvvezető. Muesy György, titkár.

Törvénykezés.

(Joó, Gálfy, Szalay.)

Régibb keletű dolog. Gálfy György helybeli gyógyszerész még 1889. augusztus hó elején Joó Károly szintén gyógyszerész felől nem épen hízegőleg nyilatkozott, mire Joó Károly a „Szabadság” hasábjain azzal felelt hogy Gálfy megcsalta számláival a várost. A „Szabadság” eme közleményét lapunk szerkesztője adta a nyomdába, átjavitva azt úgy, a mint megjelent.

Gálfy sajtópert indított, de egyben megbítagolta hírlapilag Joó Károlyt, ki nem feledve természetesen Szalayt, a szerkesztőt sem.

Joó Károly erre viszonzódat emelt, s a két gyógyszerész nagyon vegyelemeire bontotta az éthereket, úgy, hogy a törvényszéknek teljes három esztendő kellett az elemek összeválogatására.

Három év alatt mégis csak elkészültek odafenn, s most a két félnek meghagyatott, adják be kölcsönösen 18 nap alatt vádlevelüket.

Hogy a két patikárius miként áll egymással szemben, azt tudjuk, de hogy Szalay milyen szerepet fog játszani kettőjük között, az még bizonytalan. Bizonyos azonban egy még is, — egy nagyon piszkos szennyessel többet lát az ország városunkból.

HIREK.

Kossuth ünnepély. A „szabadkai iparos ifjak művelődési kör”-ének f. év szeptember 17-én szombaton este, a Balika-féle sörcsarnok nagytermében hazafias beszéd és szavalattal egybekötött táncszivalmának részletes műsora: 1. Megnyitó beszéd, tartja Handelsman Antal. 2. „Üzenet Kossuth Lajoshoz” Dr. Csillag Károlytól, szavalja Futó Ede. 3. „Kossuth Lajoshoz” Havas Antaltól, szavalja Hirth Lipót. 4. Cimbalom szóló, játsza Batancsics Koszta. „Lengyelhon fehér asszonya” Jókaitól, szavalja Kelemen János. — A belépti jegy ára 50 kr.

Ezüst koszoru Kassnak. Szeged egyik szállótulajdonosának, Kass Jánosnak kijut ugyan csak a dicsőségből és a szeretetből. A szabadkai pincér-egyesület el van telve az ő diszelnöke iránt szeretettel és hálával. Ennek akar kifejezést adni a pincér-gárda ma csütörtökön, amidőn átmennek Szegedre tisztelni a diszelnökhöz és átnyújtják az összes pinczerek ezüst babér koszoruját ügyük barátjának.

Értesítés. — Szabadka város közs. iskolaszéke tekintetes elnökségének megbízása alapján, ez uton is van szerencsém tudatni az érdeklődő szülőkkel, miszerint a felállítandó polg. iskola I. osztályába az 1892/93. tanévre a felvelekek illetve beiratások f. évi szept. 15-én veszik kezdetüket, s tartanak bezárólag oct. hó 1-ig, mindenkor d. u. 2—4 óráig a régi törvényszéki épületben. (Magyari-féle ház) Szabadkán, 1892. szept. 14-én. Az iskolaszékettes elnökségének megbízásából: Abrasich Antal.

Apostag tultesz rajtunk. Előttünk fekszik az apostagi faiskola 1892. és 1893. évre szóló név és árjegyzéke. Faiskolájában kapható 10-féle almafa, 10-féle körtefa, 3-féle kajszinbarack, 2 féle mandolafa, 8-féle őszibarackfa, 6-féle cseresznye- és meggyfa, 4-féle szilva. Akác, magoncok. A ták 2—3—4 éves szép példányok, dbja 20, 30, 40 kr. A gyümölcsfák utánvétellel szállíttatnak, az akácfa a pénz előleges beküldése mellett. A csomagolás jól, hiánytalanul eszközöltetik. Csomagolási díj: kis csomag 25 kr., nagy csomag 40 kr. A megrendelések és bármilyen tudakozódások Szabó Lajos ref. lelkész urhoz intézendők.

A radnai bucsusok egy kis töredéke, — 8 öreges asszony egy férfi vezetése mellett, — tegnap vonult el Palics vidékén Szabadka felé tartva. Egyszerű kis zarándok csapat volt, porosan, fáradtan és énekesz mellett mendégeltek de keresztjök nem volt. Ez is letűnik az emlékek sorából, a papok se igen buzdulnak a híveik után.

Az Erdélyrészi Kárpát-Egyesület szept. 25. és 26-án a turi és tordai hasadékokhoz, Tordára, a Berkeszpataka völgyében levő víz-esésekhez, Toroczóra és a Székelykőre Kolozsvártól kiindulólág két napos országos kirándulást rendez, egyesület összes tagjait és az érdeklődőket meghívják.

A **kecskeméti** ev. ref. jogakadémián a megüresedett büntetőjogi, római jogi és egyházi jogi tanszékekre, meghirdetett pályázat f. hó 17-éig meghosszabbított.

Dinnyefejú ezibil. Ócsán történt, hogy az ott keresztülvonuló katonaság huszonnégy órai pihenőt tartott. Nem is számítva azt, hogy a tisztek számára 3—4 szobás lakásokat sürgettek a nádfeleles faluban, elég okuk volt bámulni az ottani lakosoknak az egyik őrmester hősiessége fölött. Ez ugyanis valami esékélyességért agyba-főbe püfölt egy Piróth Sándor nevű gazdaembert s midőn az méltó felháborodásának fájdalmas ordításban adott kifejezést, az őrmester kardját megvillogtatva kiáltotta: „Elhallgass bundás paraszt, különben szétapritom azt a dinnye fejedet! S Piróthnak hallgatnia kellett, míg a katonaság elvonult a faluból. Hasonló pofozkodással szerzett ez a jeles őrmester emlékezetes napot Mészáros Jánosnak is, a ki néhány perczel később állott elő a kocsival mint társai.

Parasztlázadas. A tudatlan nép babonája még egyre bajt és veszedelmet okoz, kivált kritikus időkben. A külországi kolera hírek bejárták már az egész országot. A nép, mely még a régi kolera járványokra emléke-

zik, retteg, s különösen most is az orvosoktól fél. Kiszács községben Torday Mihály 78 éves paraszt gyanus tünetek közt meghalt. Az előjáróság rögtön megtette a jelentést az újvidéki szolgabíróságnál, mely a járásorvos vezetése alatt azonnal bizottságot küldött ki. A járásorvos fel akarta boncolni a holttestet, hanem ebből majdnem nagy veszedelem lett. A babonás tót lakosság vasvillákkal, kaszákkal felfegyverkezve körülállotta a halottas házat s legyilkollással fenyegették azt, a ki hozzá mer nyulni a holttesthez. A községi rendőrség teljesen tehetetlen volt a dühöngőkkel szemben és így a bizottság kénytelen volt a boncolás abbahagyásával a megye főispánját az esetről táviratilag értesíteni. A holttestet pedig, miután feloszlásnak indult, eltemették.

„Impertinens számár.” Erdekes per kerül tárgyalásra a napokban a fenytő járásbíró előtt. A panasz tárgya ez. X. Boldi urat valaki egyik telefonhoz szólítja. X. Boldi ur siet és a fülére nyomja a halló-csővet. Halló! Halló! Ön az? Én. X. Boldi? Igen. Nos, ön egy — impertinens számár. X. Boldi ur nem jött zavarba, hanem felszólította ellenfelét: Meri-e ön ezt tanuk előtt ismételni? Hogyne! A kávéházból két tanut állított X. Boldi a telefonhoz, mind a kettő hallotta a telefonon át a párbeszédet: Mi vagyok — én? Egy impertinens számár. A ravasz ellenség a telefon tulsó végén persze nem sejtette, hogy fölismerik a hangjáról, mint madarat a tolláról. Mint halljuk, az ellenfél úgy fog védekezni, hogy másnak is van olyan hangja mint neki.

Szerencsétlenül járt végrehajtó. Nagy-Kikindáról írják, hogy Tiszarovics Illés adóvégrehajtó T.-Hegyves községben végrehajtás foganatosítása végett egy padlásra ment fel, hogy ott a lefoglalandó tárgyakat jegyzőkönyvbe vegye. Alig fogott azonban munkához, midőn a mennyezet leszakadt. A végrehajtó oly sulyosan megsérült, hogy haza kellett őt szállítani, a hol két nap mulva meghalt. Temetése nagy részvét közt ment végbe.

Nyilttér.)*

Korrupció,

vagy: egy magyar család pusztítása.

Irta: BANYÁSZ MIHÁLY.

(Folytatás.)

Ismétlem, még ha való volna is az, a mit a hamis tanuk ellenem vallanak, de a mit én tagadok, az eljárás így is beszüntetendő lett volna, mert miként a tek. kir. törvényszék is S. F. elleni bűnügyben 1890. évi október hó 9-én 2359 bűnv. 890 szám alatt hozott s a nagytekintetű kir. ítélőtábla által is jóváhagyott végzésében kimondotta a btk. 172. §-ában jelzett igazgatás alkotó elemét gyülekezeten nyilvánosan engedetlenségre egyenes felhívást képezi s ezen indokolással nevezett vádlott ellen a tek. kir. törvényszék az igazgatás tárgyabani eljárást beszüntette, dacára annak, hogy a vádlottról ezen végzésben többek közt ez is mondatik; igaz ugyan hogy S. F. a vásáros asszonyokat a ministeri rendelettel szombatrol szerdára áthelyezett heti vásárról való távozásra és ezután is a vásárnak szombaton leendő megtartására hívta fel, tény az is, hogy a községi tűzrendészeti hatósági rendelet ellen vádlott igazgató beszédet tartott, mit maga is beismer stb. És

*) E rovatban közlöttekért nem felelős a Szerk

S. F. ki a hetivásáros nép, tehát 100-150 főből álló néptömeg előtt beszélt így, fölmentetett a vád alól, fölmentetett pedig azért, mert a 100-150 főből álló s * * * község szűk piacsterén, tehát együttesen jelen volt néptömeg sem tekintetett a tek. bíróságok által gyülekezettnek. Hogyan lehessen tehát hat s hozzá még utczapadokon tülő napszámmost annak tekinteni?!

SZALAY LÁSZLÓ A. ügyvéd.
FELELŐS SZERKESZTŐ és LAPTULAJDONOS

12505/1892.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szabadkai kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Farkas Pál és társa végrehajthatónak Szlobodáné Farkas Róza végrehajtást szenvedő elleni 190 frt és 500 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a szabadkai kir. törvényszék (a szabadkai kir. bíróság) területén lévő Szabadkán fekvő a szabadkai 2811. sz. tjkvben 3129. hrsz. a. foglalt Szloboda Gergely, Farkas Róza, és kiskoru Hofbauer András nevének álló ház birtok és tartozékaira az árverést 1200 frt, ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1892. évi szeptember hó 27-ik napján d. e. 9 órakor** a szabadkai tkvi hivatalban megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok bécsárának 10% át vagyis 120 frttot készpénzben vagy az 1881: LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LXI t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szabadkán, a kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóságnál 1892. évi június hó 28-ik napján.

Dr. Magay,
kir. törvényszéki bíró.

649 vh. szám. 1891.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. járásbíróság 8696/891. számú végzése által Weiszlovics M. javára, végrehajtást szenvedett Danielovics Aurel ellen 77 frt 59 kr. tőke és jár. követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag le- és felülfoglalt és 329 frtra becsült szobabutorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 8952/892. sz. kiküldött rendelő végzés folytán helyszínén, vagyis alperes lakásán (Prokech ház leendő eszközölésére **1892. évi szeptember hó 27-ik napjának** délután 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen — az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében — a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az 1881. évi LX. t. c. 111. §-a értelmében, kik az árvereltetni rendelt ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben az, hogy részükre a foglalás korábban eszközöl-

tetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírottánál egy példányban írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak — Végre kötelesek bérbe- vagy haszonbérbe adók az 1881. évi LX. t. c. 112. §-a értelmében azon követelés összegét, melyre nézve törvényes zálogjogot igényelnek, az árverés megkezdéseig alulírottánál bejelenteni.

Az árverezendő ingóságok vételára az 1811. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított föltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Szabadkán 1892. évi szeptember hó 13-ik napján.

Straser Henrik,
kir. bírósági végrehajtó.

Van szerencsénk a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy valódi **tokaji borokból finomított**

cognacunk

kizárólagos elárusításával Szabadkán

SUGÁR MANÓ

fűszer és gyarmatáru kereskedő urat biztuk meg, kinél is első orvosi szaktekintélyek által mint kitűnő gyógyhatásának elismert **cognacunkból** nagy raktárt tartunk. Gyárvezetőnk évek hosszú során át tanulmányozta a francia cognacok előállításí módszerét, úgy hogy ma midőn boraink legkitűnőbbikét a **Tokajit** használjuk finomításra **cognacunk** bármely francia gyártmánnal a versenyt kiállja.

Elárusítási raktárunkat a n. é. közönség b. pártfogásába ajánlva

kitűnő tisztelettel.

Tokaji cognac-gyár

Tokajban.

Kemény fa kádak

kevessé használtak, jutányos áron kaphatók

Sümeghi Ferencz

gözmalmában.

Kiadó lakás.

Vesselényi utca 35. sz. alatti újonnan épült házban egy kényelmes emeleti erkélyes lakás, mely 5 szoba, konyha, élestár, pincze és a szükséges mellék helyiségekből áll, — folyó évi október hó 24-től kezdve kiadó.

Balogh György.

MÁCSKOVITS és SCHÖNSTEIN

első szabadkai

Tégla és cement

áru gyára, Szabadkán.

Ajánljuk saját gyártmányu dísz- és fal-téglákat, cement, mosaik és járda lapokat. *Vállalkoznak:* Granitterazsó, betonrozások, csatornázások, szökkökutak, kút-kagylók, medencék, cement és mosaik lapokkal kövezések és minden egyéb cement munkák elkészítésére. Megrendeléseket elfogad: Mácskovits és Schönstein téglagyár és

Schönstein Mór és fia,

25-25.

I. kör, Kölcsey-utca 252. sz.

Keil Alajos-féle

Padlózat-fénymáz

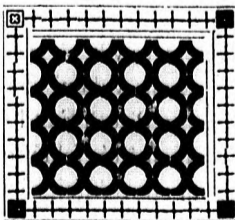
(Glasur)

legkitűnőbb mázoló-szer puha padló számára. 1 nagy palaczk ára 1 frt 35 kr. —
1 kis palaczk ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

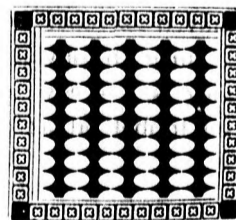
legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr.,
mindenkor kapható:

Roznofszy Józsefnél Szabadkán.

NOVÁK G. SZABADKÁN,

I. Kölcsey-utca, 384. szám.

Ajánlja a mai kor igényeinek teljesen megfelelőleg berendezett

márvány, mozaik és csement-ipar telepet.

Elfogad minden e szakmába vágó munkák készítését, u. m.: beton-csatornázás, nedves falak szárazzá tételét, fürdőkádak, vízmedenczék és vizelőket, **márvány, mozaik és csement lapok, különösen öntött csement lépcsők** készítését, mely utóbbiak ugy tartósságuk mint szépségre nézve a valódi márványlépcsőkkel versenyeznek.

Asztal és tekeasztal lapok, falburkolások, fehér carrara márványból, valamint másféle márványnemekből, minden színben s mértékben készíttetnek.

Nyomatott **KARDOS F.** könyvnyomdájában Szabadkán.